

ДИСЕРТАЦІЙНІ РОБОТИ З МОВОЗНАВСТВА (тематика досліджень)

У 2010 році бюро Наукової ради з проблем «Закономірності розвитку мов і практика мовної діяльності» при Відділенні літератури, мови і мистецтвознавства НАН України працювало у такому складі (голова ради — проф. В. М. Бріцин, заступник голови ради — проф. Н. Г. Озерова, учений секретар — проф. В. В. Чумак). До складу бюро ради входили також керівники восьми проблемних секцій (загального та слов'янського мовознавства — чл.-кор. НАН України О. Б. Ткаченко, російського мовознавства — проф. Н. Г. Озерова, романо-германського мовознавства — проф. А. Д. Белова, граматики — проф. К. Г. Городенська, діалектології та ономастики — проф. П. Ю. Гриценко, проф. В. В. Лучик, комп'ютерної лінгвістики — чл.-кор. НАН України В. А. Широков, лексикології та лексикографії — проф. О. О. Тараненко, стилістики — чл.-кор. НАН України С. Я. Єрмоленко). Протягом поточного року затверджено такі теми дисертаційних досліджень:

1. Комунікативно-прагматичні параметри російськомовного жіночого журналу в Україні.
2. Фразеологічні неологізми в сучасному українському мас-медійному дискурсі.
3. Аксіологічна модальність інтерв'ю в сучасній англійській та українській мовах.
4. Звукообразовальність у текстах пісень для дітей (на матеріалі англійської, французької та української мов).
5. Концептуалізація колористичного коду в антропономенах різносистемних мов.
6. Етнокультурна семантика в обрядовій фразеології східнословобожанських говірок.
7. Чеські антропонімі форми XI – XVIII ст.
8. Лексична синоніміка в ідіостилі письменника.
9. Оніми у складі фразеологічних одиниць: специфіка функціонування та еволюція (на матеріалі слов'янських, германських та романських мов).
10. Лінгвістична відносність філософських термінів та їх перекладних еквівалентів.
11. Метафоричне моделювання світу в художньому тексті (на матеріалі творів російських поетів-прозаїків першої половини ХХ ст.).
12. Функціонування двовидових дієслів у сучасній російській мові.
13. Лінгвістична інтерпретація текстів постмодернізму (на матеріалі творів В. О. Пелевіна).
14. Мовні архетипи національної культури в кіноповістях О. Довженка.
15. Етнокультурне в поетичному словнику А. Малишка.
16. Концепт «тероризм» в англійській картині світу (на матеріалі медіа-текстів он-лайн формату).
17. Питання походження української мови: лінгвістично-історіографічний аспект.
18. Актуальне членування речення в теоретичному і прикладному мовознавстві ХХ століття.
19. Паратаксіс і гіпотаксіс у складному реченні: історія вивчення.
20. Адаптація і функціонування аббревіатур-англізмів у мові сучасних українських і китайських ЗМІ.
21. Структура і функції економічної лексики української мови другої половини ХХ – початку ХХІ століття.
22. Номінація невербального коду в сучасному художньому дискурсі (на матеріалі англійської, української та італійської мов).
23. Українська діалектна фразеографія.
24. Репрезентація концепту «життя» в російській пареміології.
25. Структура і семантика антропонімів у дериваційному аспекті (на м-лі російських і українських прізвищ тюркського походження).
26. Семантична категорія подібності в сучасній російській мові.
27. Відантропонімі деривати в російськомовних медіа України.
28. Структура семантичного поля кольоропозначень у сучасному російськомовному рекламному дискурсі.
29. Акустично-артикуляційні характеристики українського слівочого мовлення (експериментально-фонетичне дослідження).
30. Прикметникова словозміна в мові староукраїнських пам'яток (на м-лі ділових документів Волині другої половини ХVІ – першої половини ХVІІ ст.).
31. Українська термінологія ландшафтознавства в когнітивно-ономасіологічному висвітленні.
32. Мовотворчість поетів сучасної Уманщини: типологія мовно-образних систем.

33. Українська дорожньо-будівельна термінологія (структурно-семантичний аспект).
34. Інтертекстуальність у мовній системі козацьких літописів.
35. Комунікативно-синтаксична та прагматично-стилістична організація прози для дітей другої половини ХХ – початку ХХІ ст.
36. Семантико-синтаксична структура речення з вторинним предикатом у французькій та українській мовах.
37. Типологія фразем на позначення емоційно-вольових процесів у структурі простого речення (на матеріалі української і німецької мов).
38. Транспозиція частин мови у лінгвістиці ХІХ – початку ХХІ ст.
39. Члени речення і принципи їх виділення в лінгвістиці ХІХ – початку ХХІ ст.
40. Семантико-стилістичні параметри функціонування абстрактної лексики у творах Петра Могили.
41. Дієслова, які виражають психоемоційний стан особи, в англійській, німецькій та українській мовах.
42. Літота в німецькомовному художньо-публіцистичному тексті (лінгво-когнітивний аспект).
43. Неологізми у заголовках інтернет-видань: структурно-семантичний та функціонально-стилістичний аспекти.
44. Етнолінгвальні закономірності функціонування концепту «інтимність» у різносистемних мовах (на матеріалі української, англійської, італійської мов).
45. Концепт «гроші» в українській і англійській мовній картині світу (на матеріалі лексико-фразеологічного фонду).
46. Динамічні семантичні моделі експерієнціальної лексики.
47. Мовно-естетична репрезентація цінностей буття в динаміці української поетичної творчості.
48. Історико-лексикографічний аспект поняття «гроші» в українській мові.
49. Вербалізація концепту «жінка» в українській історичній прозі другої половини ХХ століття.
50. Лексика українського туризму: формування, структура, функціонування.
51. Українська хореографічна лексика: семантична, генетична, культурологічна, ареальна характеристики.
52. Семантика та прагматика назв чеських народних прикмет: лінгвокультурологічний підхід.
53. Фразеологічні інновації в сучасній польській прозі.
54. Прагмалінгвістика гумористичного дискурсу української химерної прози (на матеріалі художніх творів Є. Гупала, О. Льченка).
55. Поетонімія у структурі ідіостило Марії Матіос.
56. *Nomina agentis* у різносистемних мовах: структура, семантика, функціонування.
57. Лінгвокультурні аспекти комунікативної категорії ввічливості у різносистемних мовах.
58. Оцінні конотації фразеологічних одиниць із компонентами-зооменами в різносистемних мовах (на м-лі англійської, французької, української мов).
59. Когнітивно-прагматичний та лінгвокультурологічний аспекти спілкування в жанрі чату (на м-лі англійської, французької, російської, української мов).
60. Лінгвокультурологічні та лінгвопрагматичні риси інтернет-реклами військової сфери (на м-лі англійської, французької, російської, української мов).
61. Лінгвопрагматичний аспект маніпулятивного дискурсу блогосфери (на м-лі англійської, французької, російської, української мов).
62. Лексика прикордонної служби в українській мові: структурний, семантичний та функціональний аспекти.

Учений секретар Наукової ради

«Закономірності розвитку мов і практика мовної діяльності» НАН України
В. В. Чумак